

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน
สู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26
The Roles of School Administrators in Promoting Classroom Action
Research of Teachers towards Thailand 4.0 under the Secondary
Educational Service Area Office 26

วรรณนิภา บัญดิษฐตา¹, นียดา เปี่ยมพีชนะ²
Wannipa Banditta¹, Niyada Piampuchana²
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561
Email : ann_tateeb@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2)ศึกษาความต้องการจำเป็น และ 3)ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 362 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1)สภาพปัจจุบันของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของ

---

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Graduate Student. Master of Education (Educational Administration). North Eastern University, Thailand.

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² Lecturers in the Curriculum. Master of Education (Educational Administration). North Eastern University, Thailand.

* ได้รับบทความ: 4 กุมภาพันธ์ 2562; แก้ไขบทความ: 18 มีนาคม 2562; ตอรับการตีพิมพ์: 26 มีนาคม 2562

Received: February 4, 2019; Revised: March 18, 2019; Accepted: March 26, 2019

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีความสำคัญน้อยที่สุด คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน คือ 1) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาอย่างชัดเจน 2) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูงขึ้น 3) ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ 4) ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โดยมุ่งเน้นให้มีกระบวนการทำวิจัยและพัฒนาในชั้นเรียนของครูเพื่อเข้าสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 และ 5) ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การยอมรับและยกย่องชมเชยแก่ครูที่ได้รับรางวัลจากการเผยแพร่บทความวิจัยในชั้นเรียนจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : 1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2. การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 3. การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) study current situation and desirable characteristics, 2) study the needs and 3) study the guidelines for school administrators in promoting classroom action research of teachers toward Thailand 4.0 under the Secondary Educational Service Area Office 26. The sampling group consisted of 362 persons including administrator and teachers from schools under the Secondary Educational Service Area Office 26. The sample size was determined by Taro Yamane's formula using stratified random sampling. The research tool was 5 level rating scale questionnaire with content validity (IOC) of 0.67 - 1.00 and reliability coefficient of 0.90. The statistics used to analyze data included mean, percentage, frequency and PNI Modified.

The research results were found that: 1) The current of the role of school administrators in promoting classroom action research of teachers toward Thailand 4.0 on a whole was rated at a high level. The desirable characteristics of the role of school administrators in promoting classroom action research of teachers toward Thailand 4.0

under the Secondary Educational Service Area Office 26 on a whole was rated at a high level. 2) The results of needs assessment of the role of school administrators in promoting classroom action research of teachers toward Thailand 4.0 were found that the aspect at the highest level was responsibility toward teachers doing classroom research followed by promoting progress in positions, while the lowest aspect was respect recognition. 3) The guidelines for school administrators in promoting classroom action research of teachers were as follows: 1) On responsibility to teachers: The school administrators should clearly appoint advisors for teachers doing classroom action research. 2) On the progress in positions of teachers: The school administrators should provide opportunities for teachers to be able to change positions at a higher level. 3) On focuses on classroom action research: The school administrators should provide a performance follow-up systematically. 4) On promotion of the success of classroom action research: The school administrators should promote the professional learning community (PLC) by focusing on the progress of research and development of teachers toward Thailand 4.0 and 5) On respect recognition: The school administrators should continually give respect and admire teachers who were awarded in published research articles in national and international conference.

Keywords : 1. Roles of School Administrators 2. Promotion of Classroom Action Research 3. Education toward Thailand 4.0

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาในยุค Thailand 4.0 มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลักในขณะเดียวกัน Thailand 4.0 คือ การพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย มีรายได้มากขึ้น และก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยจะต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และต้องสามารถติดต่อกับนานาชาติได้ด้วย ดังนั้น การศึกษาจึงต้องเร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ให้กับเด็กไทย ได้ก้าวสู่ Thailand 4.0 อย่างเป็นรูปธรรมในหลายด้าน อาทิเช่น การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ การส่งเสริมการเรียนการสอน วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องของโลกและวัตถุต่างๆ ในขณะเดียวกันเด็กไทยในอนาคตก็ต้องคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของไทยที่ดั้งเดิม ควบคู่กับการเรียนรู้ศาสตร์ใหม่ๆ ที่มีความทันสมัยด้วยเช่นกัน รวมถึงการสอนเรื่องการคิดวิเคราะห์ ไม่สามารถแยกวิชาสอนต่างหากได้ แต่จะต้องมีการเรียนวิชาการแต่ละเรื่องอย่างลึกซึ้งเสียก่อน หลังจากนั้นการคิดวิเคราะห์จะตามมาเอง เช่นเดียวกับการเรียนภาษาอังกฤษ ต้องมีความรู้เรื่องไวยากรณ์ควบคู่กับการอ่าน จนมีความ

รู้เรื่องคำและเรื่องภาษาจริงๆ เมื่อนั้นเราก็จะสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้งานต่อได้ด้วย (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559 : 5-11) การจัดการศึกษาในอนาคตของไทยจึงต้องอาศัยเทคโนโลยีและการสืบค้นด้วยตนเองมากกว่าใช้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้มาเป็นผู้กำกับดูแลและให้คำปรึกษาการสืบค้นข้อมูล การใช้ข้อมูลที่เหมาะสม การเรียนรู้จะอาศัยการศึกษาเรียนรู้จากสภาพจริงของสังคมและสิ่งแวดล้อมมากกว่าการเรียนรู้ในชั้นเรียน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยี ข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ นวัตกรรม สังคมจะปรับตัวตามเทคโนโลยีและนวัตกรรม การศึกษาในอนาคตจึงต้องปรับตัวตามเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประเทศไทย 4.0 ต่อไป(ประหยัด พิมพา, 2561 : 248)

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเพื่อหาแนวทางสำหรับแก้ปัญหาหรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเน้นในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีปัญหาการเรียนรู้เป็นจุดเริ่มต้น ผู้สอนหาวิธีการ หรือนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา มีการสังเกตและตรวจสอบผลของการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา แล้วจึงบันทึกและสะท้อนการแก้ปัญหาหรือการพัฒนานั้นๆ การพัฒนางานวิจัยในสถานศึกษานั้นผู้บริหารจะต้องมีเจตคติเบื้องต้นว่า การบริหารการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาและการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ผู้บริหารจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยและยึดมั่นในหลักการวิจัย นอกจากนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวผู้บริหารเองแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาก็จะต้องเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้และมีความสามารถในเชิงการวิจัย เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจและตัดสินใจผลการเรียนของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้ครูแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนในระหว่างทำการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด (พิรยุทธ ชื่นฉ่ำ, 2557 : 23) ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 จึงเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาการผลิตนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ผลการทดสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2560 ในระดับประเทศ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4 กลุ่มสาระหลัก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 ลดลง 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่นกันคือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละลดลง 3.01, 2.71 และ 1.35 ตามลำดับ ส่วนสาระการเรียนรู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นคือ ภาษาไทย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 1.93 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 พบว่าใน 5 สาระหลักลดลงจากปีการศึกษา 2559 จำนวน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย, วิทยาศาสตร์, สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 3.04, 2.25, 1.19 และ 0.35 ตามลำดับ และเพิ่มขึ้น 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาอังกฤษ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 0.55 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26, 2560 : 10-11)

จากความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนดังกล่าว นอกจากครูผู้สอนผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เป็นคนดีของสังคมของประเทศชาติ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนคือผู้บริหารสถานศึกษา เพราะการทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้มีการพัฒนาไปพร้อมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูเมื่อครูทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้เป็นการเสริมสร้างความรู้ทางด้านวิชาการของตนเอง ทำให้ครูมีนวัตกรรม มีสื่อ และวิธีการสอนที่มีคุณภาพ ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

3.1 เพื่อเป็นแนวทางการในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ใช้ในการปรับปรุง วางแผน และตัดสินใจในการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อรองรับการประเมินในด้านต่างๆ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวนทั้งสิ้น 362 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร Taro Yamane (1973 : 125) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และดัชนีความต้องการจำเป็น

5. ผลการวิจัย

5.1 สภาพปัจจุบันของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก

5.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีความสำคัญน้อยที่สุด คือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 คือ 1) ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาอย่างชัดเจน 2) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูงขึ้น 3) ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ 4) ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยมุ่งเน้นให้มีกระบวนการทำวิจัยและพัฒนาในชั้นเรียนของครูเพื่อเข้าสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 และ 5) ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การยอมรับและยกย่องชมเชยแก่ครูที่ได้รับรางวัลจากการเผยแพร่บทความวิจัยในชั้นเรียนจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูผู้สอนอย่างจริงจัง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างหลากหลาย ครอบคลุมและต่อเนื่องเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา การผลิตนวัตกรรม รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังมีความสามารถในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปวางแผนการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ กัญญาพัชร วิชัยรัมย์ (2555 : 92-93) ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน รองลงมาคือ ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การส่งเสริมความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยประเด็นที่ครูให้ความสำคัญคือ การทำวิจัยเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ได้เป็นไปเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนโดยตรง

6.2 สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา มีความพึงประสงค์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งได้คำนึงถึงบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยเฉพาะการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน อาทิ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนหรือการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการเสริมสร้างความรู้ทางด้านวิชาการของตัวครูผู้สอนเอง ทำให้ครูมีนวัตกรรม มีสื่อและวิธีการสอนที่มีคุณภาพ โดยการกำหนดระบบและวิธีการต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ครูได้ทำวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างองค์ความรู้และเพิ่มขีดความสามารถอันจะนำไปสู่ห้องเรียนในอนาคต ดังที่ วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2560 : 2) กล่าวว่า ห้องเรียนในอนาคตแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการเรียนที่ช่วยพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้และการทำงานในอนาคต จากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และจากสภาพงานใหม่ๆ ในอนาคตที่ต้องใช้ทักษะต่างๆ นอกเหนือจากการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเรียนรู้ได้จากกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบเดิม (Traditional Subject-based Teaching) จึงมีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนพร้อมรับต่อสาขาอาชีพแห่งอนาคต ซึ่งทักษะที่สำคัญต่ออาชีพการงานในอนาคต คือ 1) ทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ (Learning Skill) เป็นความสามารถในการหาความรู้ด้วยตนเอง การรู้จักแยกแยะข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น วิเคราะห์ถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้นๆ ได้ และการนำข้อมูลนั้นมาใช้ในสภาพจริงได้อย่างไรบ้าง 2) ทักษะในการสื่อสาร การนำเสนอ (Communication Skill) เป็นการเน้นการทำกิจกรรมหรือทำงานเป็นกลุ่ม และการทำงานเป็นทีม 3) ทักษะในการคิดสร้างสรรค์ (Creativity Skill) เกิดจากความคิดเห็นที่แตกต่างและเป็นไปในทางที่ดี การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การนำเสนอ การค้นคว้าหาความรู้ เป็นทักษะที่ได้มาจากการฝึกฝน และองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาทักษะคือการใช้เวลาในการฝึกฝน ดังนั้น เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะเหล่านี้ จึงควรเริ่มต้นฝึกฝนให้เร็วเพื่อที่จะได้พร้อมในการก้าวสู่การทำงานในอนาคตได้อย่างราบรื่น

6.3 ความต้องการจำเป็นของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ผู้การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านที่มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือดูแลเอาใจใส่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้คำนึงถึงบทบาทในการดูแลและเอาใจใส่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศและการแสวงหาทางเลือกใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาทางงานวิจัยในชั้นเรียน ถ้าหากผู้บริหารสถานศึกษามีการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานด้านความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู จะทำให้ครูเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด งานวิจัยของ นิชดา เปี่ยมพิชชนะ (2561 : 31) ได้ศึกษาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การสร้างแรงจูงใจในการทำงานเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สูงเป็นอันดับหนึ่ง มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.681 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ ถาวรกุล (2558 : 7-10) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนศิครีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 1 พบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครู

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรดูแลเอาใจใส่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาอย่างชัดเจน

7.1.2 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนทุนการศึกษาต่อด้านการศึกษาให้กับครูทั้งในประเทศและต่างประเทศ และควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูงขึ้น

7.1.3 ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรร่วมกันวางแผนออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนด้วยเทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ที่หลากหลาย และจัดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ

7.1.4 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อย่างเพียงพอเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยของครูสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 และควรมีการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (PLC) โดยมุ่งเน้นให้มีกระบวนการ

ทำวิจัยและพัฒนาในชั้นเรียนของครูเพื่อเข้าสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

7.1.5 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาเพื่อเป็นวิทยากรหรือครูแกนนำในการถ่ายทอดความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างยั่งยืน และควรให้การยอมรับและยกย่องชมเชยผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูที่โดดเด่นเป็น Best Practice ของสถานศึกษา

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

7.2.2 ควรศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

7.2.3 ควรศึกษาแนวทางการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0

8. เอกสารอ้างอิง

- กัญญาพัชร วิชัยรัมย์. (2555). บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนจุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีระพงษ์ บุตรดี. (2556). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในจังหวัดนครพนมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนครพนม.
- นิตดา เปี่ยมพีชนะ. (2561). โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างพลังอำนาจการทำงานที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 12(2). 25-35.
- ประหยัด พิมพา. (2561). การศึกษาไทยในปัจจุบัน. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด. 7(1). 142-149.
- พีรยุทธ ชื่นฉ่ำ. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วันเพ็ญ ถาวรกุล. (2558). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนศีร์ษะดีตำบล. ปทุมธานี : สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1.

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2560). **ห้องเรียนอนาคตแห่งศตวรรษที่ 21** สู่การศึกษายุค Thailand 4.0. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. (2560). **รายงานผลการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26**. มหาสารคาม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26.

อนงค์ ปัญจพันธ์. (2556). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ 2** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.นิยดา เปี่ยมพีชนะ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ดร.วิเชียร ฐียืนยง ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ดร.วานิช ประเสริฐพร คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ ยุรชัย และ ดร.จิรวัดน์ วรุมโรจน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว อันเป็นที่เคารพซึ่งได้ช่วยกันวางรากฐานการศึกษา วางรากฐานศีลธรรมอันดีและผู้เป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งของผู้วิจัยในการสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆ ด้าน จนประสบความสำเร็จในวันนี้